

Halálbüntetés 2017: Tények és számok

Globális adatok

Az Amnesty International 2017-ben **23 országban** legkevesebb **993 kivégzést** dokumentált, a 2016. évi adatokhoz képest ez **4%-os** (1032 kivégzés), míg a 2015. évhez viszonyítva **39%-os** (abban az évben a szervezet 1634 kivégzésről számolt be, ez volt a legmagasabb szám 1989 óta) **csökkenést** jelent.

A legtöbb kivégzésre **Kínában, Iránban, Szaúd-Arábiában, Irakban** és **Pakisztánban** került sor - ebben a sorrendben.

Kína továbbra is a világ legnagyobb „vesztőhelye” - ugyanakkor a halálbüntetés alkalmazásának valódi mértéke nem ismert, mivel ezek az adatok államtitoknak minősülnek. A 993 kivégzést jelző adat nem tartalmazza azt a feltehetően több ezer kivégzést, amelyeket Kínában hajtottak végre.

Kínát leszámítva az összes kivégzés 84%-a négy országban történt: Irán, Szaúd-Arábia, Irak és Pakisztán.

Az információink szerint 2017-ben **23 ország** hajtott végre kivégzéseket - akárcsak 2016-ban.

Bahrein, Jordánia, Kuvait és az Egyesült Arab Emírátságok 2017-ben is folytatta a kivégzéseket. Az Amnesty International nem dokumentált kivégzéseket öt olyan ország esetében, amelyek 2016-ban még hajtottak végre halálos ítéleteket - Botswana, Indonézia, Nigéria, Szudán és Tajvan.

A kivégzések száma **jelentősen visszaesett** Fehéroroszországban (50%-kal, legkevesebb 4-ről 2-re), Egyiptomban (20%-kal), Iránban (11%-kal), Pakisztánban (31%) és Szaúd-Arábiában (5%). Ezzel szemben **megduplázódtak** vagy **közel megduplázódtak** a kivégzések a Palesztinában (3-ról 6-ra); Szingapúrban (4-ről 8-ra) és Szomáliában (14-ről 24-re).

2017-ben két ország - **Guinea** és **Mongólia** - szüntette meg a halálbüntetést valamennyi bűncselekmény esetében. **Guatemala** csak a közönséges bűncselekmények tekintetében lett abolicionista. **Gambia** nemzetközi szerződésben kötelezte magát arra, hogy felhagy a kivégzésekkel, és a halálbüntetés eltörlésének irányába mozdul el.

2017 végére 106 ország (a világ államainak többsége) de jure, **142** ország (a világ országainak több mint kétharmada) pedig de facto felszámolta a halálbüntetés intézményét.

Az Amnesty International **21** ország tekintetében rendelkezik adatokkal kegyelemről vagy a halálbüntetés átváltoztatásáról: Banglades, Kamerun, Kína, Egyiptom, India, Indonézia, Japán, Kuvait, Malajzia, Mauritánia, Marokkó / Nyugat-Szahara, Nigéria, Pakisztán, Pápua Új-Guinea, Katar, Srí Lanka, Tajvan, Tunézia, Egyesült Arab Emírátságok, Egyesült Államok és Zimbabwe.

A halálra ítélt foglyok felmentésére **55** esetben **6** országban került sor: Kína, Maldív-szigetek, Nigéria, Tajvan, Egyesült Államok és Zambia.

Az Amnesty International 2017-ben **53** országban legkevesebb **2591** halálos ítéletet dokumentált, ami jelentős visszalépést jelent a 2016-ban rögzített 3117-hez képest.

A **siralomházban** lévő emberek száma 2017 végén legkevesebb **21919** fő.

2017-ben világszerte a következő **kivégzési módszereket** alkalmazták: lefejezés, akasztás, méreginjekció és golyó általi halál. Nyilvános kivégzéseket Iránban hajtottak végre (legkevesebb 31-et).

A 2017-es jelentések arról is beszámolnak, hogy legkevesebb **5 embert** végeztek ki Iránban, akik a bűncselekmény elkövetésének időpontjában 18 évnél fiatalabbak voltak.

Számos országban, ahol halálra ítélték vagy kivégeztek embereket, az eljárások nem feleltek meg a tisztességes eljárás követelményeinek. Ez magában foglalja például a „vallomások” kínzás vagy egyéb bántalmazás útján történő kikényszerítését, többek között Bahreinben, Kínában, Iránban, Irakban és Szaúd-Arábiában történt ilyen.

Regionális elemzés

Amerikai kontinens

A **kilencedik** egymást követő évben továbbra is az Egyesült Államok az egyedüli ország a térségben, ahol embereket végeztek ki.

Az Amerikai Egyesült Államokban végrehajtott **kivégzések (23)** és **halálos ítéletek (41)** száma kissé emelkedett a 2016-os évhez képest, de így is az elmúlt évek alacsony tendenciájának keretei között maradt. Az egymást követő második évben és 2006 óta a második alkalommal, az USA nem szerepelt a világ öt legfőbb kivégző országa között, visszacsúszva a rangsor 7. helyéről a 8. helyre.

A kivégzéseket végrehajtó amerikai államok száma a 2016-os **ötről nyolcra** emelkedett, miután Arkansas, Ohio és Virginia államok egy kis kihagyás után visszatértek a kivégzésekhez. **Négy** állam - Idaho, Mississippi, Missouri és Nebraska - valamint az Egyesült Államok szövetségi bíróságai 2017-ben egy kis szünet után ismét halálos ítéleteket hoztak, 15-re emelve a kiszabott halálos ítéletek számát (2-vel több, mint 2016-ban). Kansas, Észak-Karolina és Oregon, amely 2016-ban hozott halálos ítéleteket, 2017-ben ezt nem tette meg.

A régióban csupán **három** ország szabott ki halálos ítéletet - Guyana, Trinidad és Tobago és az USA.

Guatemala lett a **142.** ország a világon, amely megszüntette a halálbüntetést.

Ázsia és a Csendes-óceáni térség

A rendelkezésre álló adatok szerint **kilenc ország** legkevesebb **93** kivégzést hajtott végre a régióban 2017-ben – ez elmarad a 2016-os számoktól (11 országban legkevesebb 130 kivégzés). A visszaesés a Pakisztánban bekövetkezett változással magyarázható, ahol **31%**-kal csökkent a kivégzések száma. Ezek a számok ugyanakkor nem tartalmazzák azt a több ezer kivégzést, amelyet az Amnesty International információi szerint Kínában hajtottak végre.

A 2016-os évhez képest Szingapúr megduplázta a kivégzések számát (**4-ről 8-ra**). Valamennyi esetben kábítószerrel összefüggő bűncselekmény miatt szabták ki.

Legkevesebb **1037** új halálos ítéletet szabtak ki; ez kissé csökkent 2016-tól kezdve. Ez az adat országonként igen eltérő lehet a hatóságok által az Amnesty International rendelkezésére bocsátott információk miatt. A halálbüntetésre vonatkozó adatok India, Indonézia, Pakisztán és Thaiföld esetében - más országok mellett - alacsonyabbak voltak, mint 2016-ban.

A növekedés leginkább Bangladesben (legkevesebb 245-ről 273-ra), Szingapúrban (legkevesebb 7-ről 15-re) és Srí Lankán (legkevesebb 79-ről 218-ra) volt érzékelhető.

Tizennyolc országban szabtak ki halálos ítéleteket, akárcsak 2016-ban. A Brunei Szultánságban 1 halálos ítéletet szabtak ki, miután 2016-ban erre nem került sor. Pápua Új-Guinea 2017-ben nem hozott halálos ítéletet, ellentétben 2016-al.

Az ázsiai és csendes-óceáni térségben a halálbüntetést széles körben alkalmazták olyan bűncselekmények esetében is, amelyek nem merítik ki a „legsúlyosabb bűncselekmény” fogalmát, így ez ellentétes a nemzetközi joggal.

Európa és Közép -Ázsia

Európában és Közép-Ázsiában Fehéroroszország volt az egyetlen ország, amely embereket végzett ki. 2017-ben legkevesebb **két** kivégzést hajtottak végre és legalább **négy** új halálbüntetést szabtak ki.

Egy ember továbbra is siralomházban van Kazahsztánban.

Kazahsztán, az Orosz Föderáció és Tádzsikisztán továbbra is betartja a kivégzésekre vonatkozó moratóriumot.

Közel-Kelet és Észak-Afrika

A halálbüntetések alkalmazásában kismértékű visszaesés következett be 2017-ben. A Közel-Keleten és Észak-Afrikában rögzített kivégzések száma **1%-kal** csökkent (**2016-ban 856; 2017-ben 847**).

Továbbra is Irán, Szaúd-Arábia és Irak áll az első három helyen, ők felelősek a kivégzések **92%-áért** a régióban.

Irán legkevesebb **507** embert végzett ki, ez a régió **összes dokumentált kivégzésének 60%-a**. Szaúd-Arábia **146** ember kivégzéséért felelős, ez a szám a **régió összes kivégzésének 17%-át** teszi ki.

Kábítószerrel összefüggő bűncselekményekért legkevesebb **264 embert végeztek ki** (ez a 2017-ben rögzített összes kivégzés 27%-a).

Az Amnesty International megerősítette, hogy 2017-ben legkevesebb **619 halálos ítéletet** hoztak a régióban, 2016-ban 764-et. Egyiptom legkevesebb **402 halálos ítéletet** szabott ki, a legtöbbet a régióban.

Szubszaharai Afrika

Pozitív lépések történtek a szubszaharai térségben, csökkent a 2016-ban még embereket kivégző országok száma.

2017-ben **két** országban (Szomália és Dél-Szudán) dokumenáltunk kivégzéseket, szemben a 2016-ban rögzített **öt**tel.

28 kivégzést hajtottak végre, **24-et Szomáliában** és **4-et Dél-Szudánban**, ez csekély mértékű növekedést mutat a 2016-ban rögzített adatokhoz (legkevesebb 22) viszonyítva.

A halálos ítéletek száma csökkent (2016-ban legkevesebb 1086; 2017-ben legkevesebb 878).

A legnagyobb számban Nigéria szabott ki halálos ítéletet, az év végén a régióban itt volt a legtöbb halálra ítélt.

Guinea valamennyi bűncselekmény vonatkozásában megszüntette a halálbüntetést. **Burkina Faso, Csád, Gambia és Kenya** pedig jelentős lépéseket tett a halálbüntetés eltörlése felé vezető úton.